

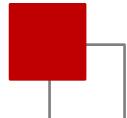
HRVATSKI ZAVOD ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA I SIGURNOST NA RADU

Croatian Institute for Health Protection and Safety at Work

*OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA
ZA ZAŠTITU DIŠNIH ORGANA*

Andreja Cesar Slegovac, dipl.ing.sig.

Podjela OZO za zaštitu dišnih organa prema načinu djelovanja

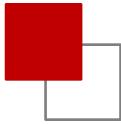
---

1. Zaštitna oprema na bazi filtracije

2. Zaštitna oprema na bazi izolacije

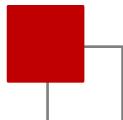

ZAŠTITNA OPREMA

NA BAZI FILTRACIJE

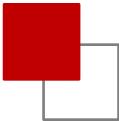

Zahtjevi za zaštitnu opremu na bazi filtracije

- HRN EN 132:2004** Zaštitne naprave za disanje - Definicije naziva i piktogrami
- HRN EN 133:2002** Zaštitne naprave za disanje - Razredba
- HRN EN 134:2002** Zaštitne naprave za disanje - Nazivi dijelova
- HRN EN 136:2002** Zaštitne naprave za disanje - Maske za cijelo lice - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 136:1998+AC:1999)
- HRN EN 140:2002** Zaštitne naprave za disanje - Polumaske i četvrtmaske - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 140:1998+AC:1999)
- HRN EN 149:2010** Zaštitne naprave za disanje - Filtarska polumaska za zaštitu od čestica - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 149:2001+A1:2009)
- HRN EN 405:2010** Zaštitne naprave za disanje - Filtarska polumaska s ventilima za zaštitu od plinova ili plinova i čestica - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 405:2001+A1:2009)
- HRN EN 529:2006** Zaštitne naprave za disanje - Preporuke za odabir, uporabu, njegu i održavanje - Upute

Zaštitna oprema na bazi filtracije

Maska za cijelo lice

Polumaska

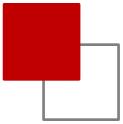
Četvrtmaska

Filtarska polumaska ili respirator

Sklop usnika

Maske za cijelo lice

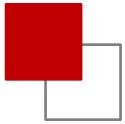

- a) mora biti tijesno priljubljena na lice,
- b) prekriva usta, nos, oči i bradu

Najveća masa filtra namijenjenog za neposredno spajanje na masku za cijelo lice je

500 grama.

Polumaske

- a) mora biti tijesno priljubljena na lice
- b) prekriva usta, nos i bradu.

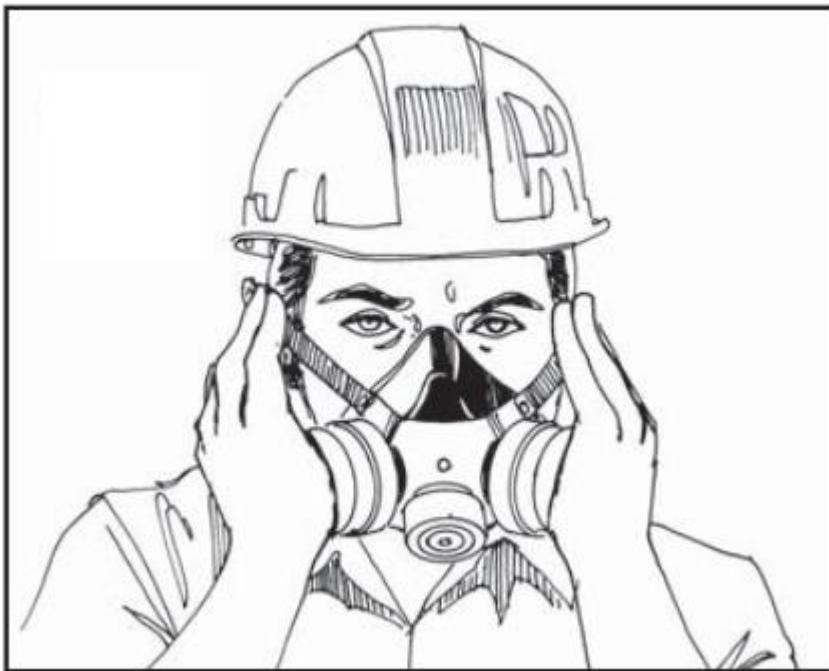

***Najveća masa filtra namijenjenog za neposredno spajanje na polumasku je
300 grama.***

Provjera brtvljenja

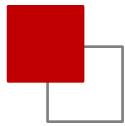

Podtlak
(engl. negative pressure)

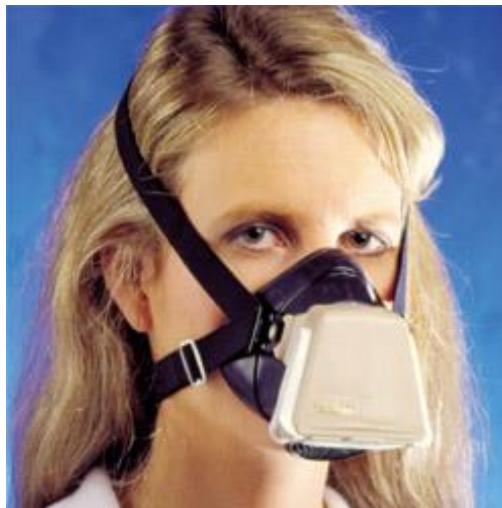
Predtlak
(engl. positive pressure)

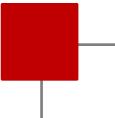

Četvrtmaske

- a) mora biti tijesno priljubljena na lice
- b) mora prekrivati usta i nos

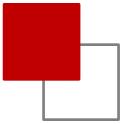

Održavanje opreme na bazi filtracije

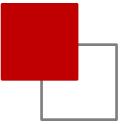

Filtarska polumaska (respirator)

- izrađena je od filtrirajućeg materijala (gaze, celuloze ili specijalno složenih papira), s ventilima za izdah ili bez njih.
- služi za jednokratnu uporabu, za zaštitu od čestica nakon čega se odbacuju u cijelosti.

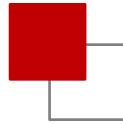

Test brtvljenja filtarske polumaske (respiratora)

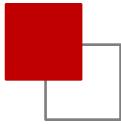

Sklop usnika

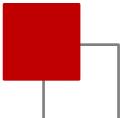

FILTRI ZA ZAŠTITNU OPREMU

NA BAZI FILTRACIJE

Hrvatske norme koje se odnose na filtre

➤ **HRN EN 143:2005**

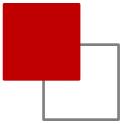
Zaštitne naprave za disanje - Filtri za čestice - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 143:2000+AC:2002+AC:2005)

➤ **HRN EN 143/A1:2007**

Zaštitne naprave za disanje - Filtri za čestice - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 143:2000/A1:2006)

➤ **HRN EN 143:2005**

Zaštitne naprave za disanje - Filtri za čestice - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 143:2000+AC:2002+AC:2005)

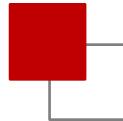

Filtri

- Uklanjaju određena onečišćenja iz okолнog zraka koji prolazi kroz filter.
- Trajanje filtra - vremenski je ograničeno ovisno o:
  - vrsti tvari
  - koncentraciji tvari

Podjela filtara

- Plinski filter

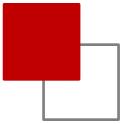

- Čestični filter

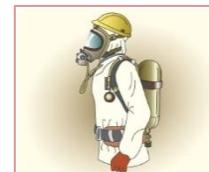
- Kombinirani filter

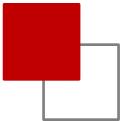

ZAŠTITNA OPREMA

NA BAZI IZOLACIJE

Zahtjevi za zaštitnu opremu na bazi izolacije

HRN EN 138:2002

Zaštitne naprave za disanje - Cijevni uređaji za disanje sa svježim zrakom, s maskom za cijelo lice, polumaskom ili sklopom usnika - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 138:1994)

HRN EN 14593-1:2005

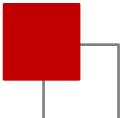
Zaštitne naprave za disanje - Cijevni uređaji za disanje sa stlačenim zrakom s plućnim automatom - 1. dio: Uređaji s maskom za cijelo lice - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 14593-1:2005)

HRN EN 14593-2:2005

Zaštitne naprave za disanje - Cijevni uređaji za disanje sa stlačenim zrakom s plućnim automatom - 2. dio: Uređaji s polumaskom na nadtlak - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 14593-2:2005)

HRN EN 14594: 2005

Zaštitne naprave za disanje - Cijevni uređaji za disanje sa stalnim dotokom stlačenog zraka - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 14594:2005)

Zahtjevi za zaštitnu opremu na bazi izolacije

HRN EN 137:2008

Zaštitne naprave za disanje - Samostalni uređaji za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 137:2006)

HRN EN 402:2003

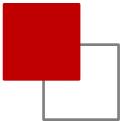
Zaštitne naprave za disanje - Samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom, s plućnim automatom, s maskom za cijelo lice ili sklopom usnika, za spašavanje - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 402:2003)

HRN EN 1146: 2005

Zaštitne naprave za disanje - Samostalni uređaji za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom, uključujući kapuljaču za spašavanje (uređaji sa stlačenim zrakom za spašavanje s kapuljačom) - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 1146:2005)

HRN EN 145:2002

Zaštitne naprave za disanje - Samostalni uređaji za disanje sa zatvorenim krugom sa stlačenim kisikom ili stlačenim kisikom/dušikom - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 145:1997+A1:2000)

Zahtjevi za zaštitnu opremu na bazi izolacije

HRN EN 13794: 2003

Zaštitne naprave za disanje - Samostalni uređaji za disanje sa zatvorenim krugom za spašavanje - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 13794:2002)

HRN EN 403:2004

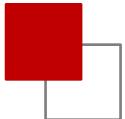
Zaštitne naprave za disanje pri samospašavanju - Filtarske naprave s kapuljačom za spašavanje iz požara - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 403:2004)

HRN EN 404:2005

Zaštitne naprave za disanje pri samospašavanju - Filtarski uređaji za samospašavanje od ugljikovog monoksida sa sklopom usnika (EN 404:2005)

HRN EN 14529: 2005

Zaštitne naprave za disanje - Samostalni uređaji za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom, s polumaskom, za plućne automate s nadtlakom, samo u svrhu spašavanja - Zahtjevi, ispitivanje, označivanje (EN 14529:2005)

Zaštitna oprema na bazi izolacije (podjela prema načinu dovođenja zraka/kisika)

Cijevni uređaji

- a) cijevni uređaj s čistim zrakom - pasivni
- b) cijevni uređaj s čistim zrakom - aktivni
- c) cijevni uređaj s priključkom na izvor komprimiranog zraka

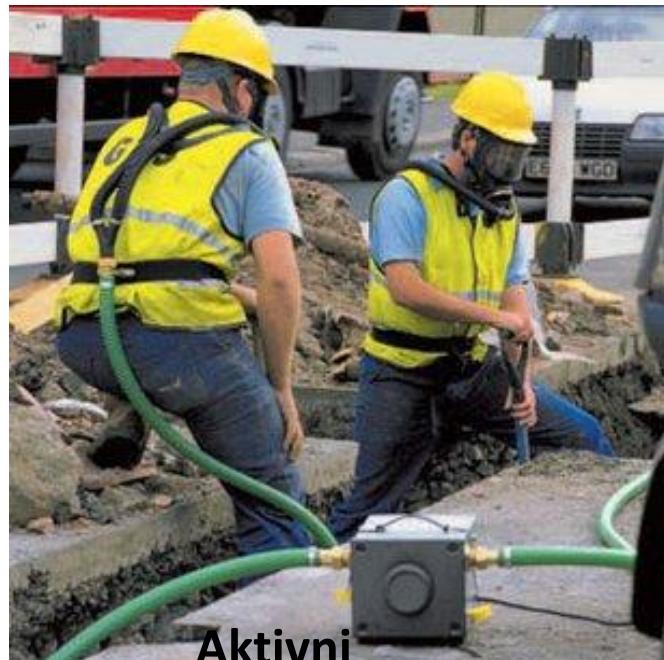
Aparati s otvorenim sustavom cirkulacije (na komprimirani zrak)

Aparati sa zatvorenim sustavom cirkulacije (na komprimirani ili kemijski vezani kisik)

Zaštitne naprave za disanje pri samospašavanju

Pasivni

Aktivni

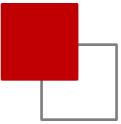

Komprimirani zrak

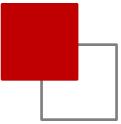
Aparati s otvorenim sustavom cirkulacije (na komprimirani zrak)

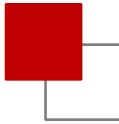
Aparati sa zatvorenim sustavom cirkulacije (na komprimirani ili kemijski vezani kisik)

Zaštitne naprave za disanje pri samospašavanju

RIZIK JE VEĆI AKO ...

KORISTITE NEODGOVARAJUĆU
OSOBU ZAŠTITNU OPREMU
ZA ZAŠTITU DIŠNIH ORGANA